

Alkotmánybíróság**BUDAPEST****ügyszám: IV/949-5/2019****Tisztelt Alkotmánybíróság!**

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/949-5/2019
Érkezett:	2019. SZEPT 10.
Példány:	2
Melléklet:	2 db
Kezelőiroda:	

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § alapján Dr. Ujvári Tamás ügyvéd (1055. Budapest, Honvéd utca 22/B/163) alkotmányjogi panaszt terjesztett elő - [REDACTED] képviseltében - mely ügyben az Alkotmánybíróság 2019. augusztus 09. napján kelt tájékoztatása és felhívás alapján a beadványhoz csatolt meghatalmazás alapján [REDACTED] any hiányait alábbiak szerint pótolom és kiegészítem.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörében eljárva, állapítsa meg, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 2. Beüf. 10.156/2019/3. számú végzése, a Fővárosi Törvényszék 1. Bpk.1286/2018/6. számú ítéletére kiterjedő hatállyal alaptörvény-ellenes, mivel a végzés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, XXIV. cikk (1) bekezdésébe és XXVIII. Cikk (1) bekezdésébe ütközik, emiatt kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján a megjelölt bírósági döntést megsemmisíteni szíveskedjék.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:**1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei**

[1.1] Az indítvány alapjául szolgáló ügy előzményei a következők.

Az indítványozó összbüntetésbe foglalási kérelmet terjesztett elő 5 alapítélet vonatkozásában. A kérelem alapján a másodfokú Fővárosi Ítéltábla 2. Beüf.10.156/2019/3. számú 2019. március 05. napján jogerős végzése alapján a Fővárosi Törvényszék 1.Bpk.1286/2018/6. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta a

- a Szekszárdi Városi Bíróság 31.B.121/2012. számú ítéletével kiszabott és a Szekszárdi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf. 287/2015. számú ítéletével jogerős 1 év büntetést;
- a Fővárosi Törvényszék 2.B.373/2012/96. számú ítéletével kiszabott és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1.Bf.256/2014/10. számú ítéletével jogerős 3 év büntetést;

A bíróság az összbüntetés tartamát 3 év 4 hónap határozta meg.

[1.2] Ugyanakkor Fővárosi Törvényszék a kérelmet a Gyulai Törvényszék 13.B.115/2012/17 számú ítéletével kiszabott 4 év börtönbüntetés, Pesti Központi Kerületi Bíróság 16.B.X.34.031/2008/10. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés, valamint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 22.B.29.066/2008/19. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés összbüntetésbe foglalására vonatkozóan elutasította.

[1.3] A bíróságnak megküldött iratok alapján megállapítható, hogy a Gyulai Törvényszék 13.Bk.194/2013/6. számú, 3 alapítélet összbüntetési ítélettel megállapított 5 év börtönbüntetés összbüntetésbe foglalás a régi Be. és Btk. alapján megtörtént.

A rendelkezésre bocsátott iratok alapján megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék 1.Bpk.1286/2018/6. számú határozata az elítélt kettő korábbi büntetését foglalta csak összbüntetésbe, míg a III. számú 1.4 alatt írt régi Btk. alapján a Gyulai Törvényszék 13.Bk.194/2013/6. számú, 3 alapítélet összbüntetési ítélettel megállapított 5 év börtönbüntetés összbüntetett büntetést nem foglalta összbüntetésbe és ezzel okozati összefüggésben indítványozó alkotmányos alapjogai sérültek.

[1.4] Az indítványozó ellen folytatott büntetőeljárások kivétel nélkül a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) alapján folytak.

[1.5] Az elsőfokú döntés indokolása szerint a Bíróság rámutatott az Alkotmánybíróság 10/2018 (VII.18) ABH [79] pontjában foglaltakra is, amely szerint

[79] A Btkátm. 3. §-a szerinti alkalmazási szabály megsemmisítését követően az eljáró bíróságok a Btk. 2. § (1)-(2) bekezdései alapján eljárva hozhatnak döntést arról, hogy az adott összbüntetési vagy utólagos összbüntetési eljárásban a régi Btk. vagy a Btk. összbüntetési szabályai tartalmazzak-e enyhébb rendelkezéseket az elítélre nézve, és ezért az egyes esetekben melyik büntető törvény alkalmazandó. A büntető törvénykönyv időbeli hatályának értelmezése tekintetében a bírói gyakorlat alakította ki azt az értelmezési szabályrendszert, amely különös jelentőséget nyert a 2012. évi C. törvény, vagyis a Btk. hatálybalépése során, és amely jelen esetben, a Btkátm. 3. §-a megsemmisítése következtében is irányadó.

Továbbá hivatkozott arra, hogy az indítványozó összbüntetésbe foglálás iránti indítványával érintett ítéletek közül kettő (I. és II.) számú 2013. július 1-jét, tehát a Btk. hatálybalépését követően emelkedett jogerőre. Ennek megfelelően az összbüntetésbe foglálásra a Btkátm. 3. §-a alapján a Btk. szabályai az irányadók. utal a Btk 93.-96.§ -ra, valamint arra hogy a Btk. 93. § (4) bekezdése - a korábban hatályos szabályozással ellentétben - kizárja a többszörös összbüntetésbe foglálás lehetőségét. Ennek következtében nem volt mód arra, hogy az indítványozó korábbi összbüntetését és ezt követően született, legutóbbi jogerős ítéleteket összbüntetésbe foglalják, mert az többszörös összbüntetésbe foglálás lett volna. Így az indítványozó kérelmét az eljáró bíróság elutasította.

És ezen indokokkal csak a Btk 93-96.§ alapján foglalta összbüntetésbe a későbbi ítéleteket (I. II.), és elutasította az összbüntetési kérelmet a régi ítéleteknek.

[1.6] Az ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, amelyben kifejtette, hogy a bíróság nem volt figyelemmel arra, hogy az ítélet meghozatala időpontjában az Alkotmánybíróság az Abh.-val már megsemmisítette a Btkátm. 3. §-át, így a bíróságnak a Btk. 2. § (1) és (2) bekezdései alapján kellett volna döntést hoznia arról, hogy a régi vagy az új Btk. rendelkezései a kedvezőbbek rá nézve.

[1.7] A Fővárosi Ítéletábrla, mint másodfokú bíróság a 2.Beüf.10.156/2019/3. számú végzésével a törvényszék döntését helybenhagyta. Az indokolás szerint a bírói gyakorlat alakította ki a Btk. időbeli hatályának értelmezését, amely különös jelentőséget nyert a Btk. hatálybalépése során, és amely jelen esetben az érintett átmeneti rendelkezés megsemmisítése ellenére is változatlanul irányadó.

[1.8] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben megfelel a törvényi feltételeknek.

2. Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az indítványozó meglátása szerint a bíróságok döntése számos nemzetközi szerződésbe, az Európai Unió Alapjogi Chartájába, valamint az Abh.-ba ütközik. Az indítványozót álláspontja szerint joghátrány érte amiatt, hogy a bíróságok tulajdonképpen a megsemmisített jogszabályi rendelkezés alapján jártak el, és esetében a rá nézve kedvezőtlenebb Btk. szabályait alkalmazták annak ellenére, hogy az Abh.-ból következően a számára kedvezőbb, régi Btk. szerinti szabályokat kellett volna az eljárásban alkalmazni.

Az indítványozó álláspontja szerint a Bíróság döntése nem áll összhangban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság követelményével, a jogállamiságból fakadó követelményeket az Alkotmánybíróság számos korábbi határozatában elemezte és rögzítette. Ennek keretében az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a jogállamiságnak szerves része a jogbiztonság, amiből a nulla poena sine lege praevia jogelv, vagyis az a követelmény is fakad, hogy senkit sem lehet olyan jogszabályi rendelkezés alapján büntetéssel sújtani, amely a cselekmény elkövetésekor még nem volt hatályos. A jogbiztonság érdekében a jogalkotónak korlátokat kell szabnia a lezárt jogviszonyokba történő beavatkozás lehetősége előtt. Ilyen beavatkozás csak akkor engedhető meg, ha a lezárt jogviszony megváltoztatását a jogbiztonsággal konkuráló más alkotmányos elv elkerülhetetlenné teszi.

Az indítványozó úgy véli, hogy esetében csak a szerencsén, valamint az adott büntetőeljárás lefolytatására illetékes hatóságok leterheltségén múlt, hogy mikor emelkedett jogerőre az ítéletei, illetőleg, hogy az a Btk. hatálybalépését követő időre esett. Séríti a jogbiztonságot, hogy ezen véletlen és előre nem látható okból kellett a

bíróságnak a Btk. rendelkezéseit alkalmazni a régi Btk. szabályai helyett, és így nem volt lehetőség az indítványozóval szemben hozott büntető ítéletek összbüntetésbe foglalására.

Ha a T. Alkotmánybíróság befogadja az alkotmányjogi panaszt, majd elfogadja indítványozó érveléseit és megsemmisíti a másodfokú bíróság döntését, azzal kétséget kizáróan kedvező irányban változtatja meg a panaszos helyzetét, hiszen újra hozott összbüntetési ítélettel kevesebb büntetést kell volna figyelembe venni számára és így megállapítható hogy előbb szabadult volna a büntetés végrehatási intézetből.

Hivatkozok az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésére, XXVIII. cikk (4), (5), (6) és (7) bekezdéseire, is így a bírósági döntés nem áll összhangban az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével, mivel demokratikus jogállamban ahol minden ember egyenlő nem megengedhető az hogy egy olyan törvényi rendelkezést alkalmaznak indítványozóval szemben ami a bűncselekmény elkövetése idején még nem is létezett, sérelmezem, hogy a bíróságok az eljárásuk során a bűncselekmények elkövetésekor még nem létező szabályt alkalmaztak, nem vizsgálták, hogy a Btk. 2. §-a alapján számára a régi vagy az új Btk. rendelkezései a kedvezőbbek, és ennek eredményeként a rá nézve kedvezőtlenebb és szigorúbb rendelkezések alapján szabták ki az összbüntetést.

Tehát egy lényeges az Alkotmánybíróság 10/2018 (VII.18) ABH döntését figyelmen kívül hagyó döntést hozott a bíróság amit sérelmez indítványozó, így ezzel egyenes ellentétes következtetés értelmezés útján ellentétes döntés születet.

Utalok az Alkotmánybíróság a 9/2016. (IV. 6.) AB határozatra ahol megállapította, hogy a bíróságnak a jogalkalmazása és a jogértelmezése során megfelelően figyelembe kell vennie az Alaptörvényben foglaltakat. "Az Alaptörvény XV. cikke (1) és (2) bekezdésének az értelmezett tartalma nemcsak a jogszabályokra irányadó alaptörvény-ellenességük vizsgálatakor, hanem a bírói döntésekben megjelenő jogszabály-értelmezésre is, a jogszabályok normatartalmának meghatározása során, a jogszabály konkrét tényállásra vonatkoztatásánál. Az, hogy egy-egy ügyben az eset összes körülményeinek mérlegelésénél a rendes bíróság az anyagi jog értelmezésekor milyen intenzíven hivatkozik a XV. cikk egyes elemeire, elsősorban a rendes bíróságra tartozó kérdés, de az értelmezés nem vezethet sem a jogszabály szövegének figyelmen kívül hagyására, sem az Alaptörvénnyel ellentétes eredményre" (9/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás

Hivatkozok az XXIV. cikk (1) bekezdéseire is így a bírósági döntés nem áll összhangban az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével sem. Az indítványozó úgy véli, hogy esetében csak a szerencsén, valamint az adott büntetőeljárás lefolytatására illetékes hatóságok leterheltségén múlt, hogy mikor emelkedett jogerőre az ítéletei, illetőleg, hogy az a Btk. hatálybalépését követő időre esett. Sérti a jogbiztonságot, hogy ezen véletlen és előre nem látható okból kellett a bíróságnak a Btk. rendelkezéseit alkalmazni a régi Btk. szabályai helyett, és így nem volt lehetőség az indítványozóval szemben hozott büntető ítéletek összbüntetésbe foglalására

Indítványozó álláspontja szerint egy jogszabály a hatályba lépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat egy magatartást jogellenessé.

Az indítványozó az Alkotmánybíróság hivatkozott döntése alapján azt a következtetést vonta le, hogy a konkrét esetben nem az alapügyben hozott döntések jogerőre emelkedési idejének, hanem a bűncselekmények elkövetési idejének van jelentősége. Minden olyan esetben ugyanis, amikor az alapítéletek alapjául szolgáló bűncselekmények között akár egy olyan is van, amelyet 2013. július 1. napja előtt követtek el, a bíróságnak a Btk. 2. §-a szerinti vizsgálatot le kell folytatnia.

Hivatkozok az Alaptörvény XXVIII. cikk (4), (5), (6) és (7) bekezdéseire, is így a bírósági döntés nem áll összhangban az Alaptörvény XXVIII. cikk (4), (5), (6) és (7) bekezdéseivel,

Ezek tekintetében sérelmezte indítványozó, hogy a bíróságok az eljárásuk során a bűncselekmények elkövetésekor még nem létező szabályt alkalmaztak, nem vizsgálták, hogy a Btk. 2. §-a alapján számára a régi vagy az új Btk. rendelkezései a kedvezőbbek, és ennek eredményeként a rá nézve kedvezőtlenebb és szigorúbb rendelkezések alapján szabták ki az összbüntetést

[19] Mivel ezek vizsgálatra az indítványozó esetében nem került sor, hanem a bíróságok az elkövetés ideje helyett a döntéshozatal idejére figyelemmel a Btk. szabályainak az alkalmazása mellett döntöttek, alaptörvény-ellenes bírósági döntések születtek. Az indítványozó ezért kérte ezen bírósági döntések alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését.

Indítványozó álláspontja szerint a **Fővárosi Ítélet** támadott végzése beleütközik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében biztosított jogállamiság elvéből a jogbiztonság alkotmányos követelményén keresztül levezetett visszaható hatályú jogalkotás és az ezt magában foglaló jogalkalmazás tilalmába, valamint ezzel közvetlen ok okozati kapcsolatban sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljáráshoz való jogát.

3. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

"B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam."

"XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes."

XXIV. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni

"XXVIII. cikk (4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

(5) A (4) bekezdés nem zárja ki valamely személy büntetőeljárás alá vonását és elítélését olyan cselekményért, amely elkövetése idején a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai szerint bűncselekmény volt.

(6) A jogorvoslat törvényben meghatározott rendkívüli esetei kivételével senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem ítéltető el olyan bűncselekményért, amely miatt Magyarországon vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más államban törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti."

A bíróság végzése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, mert a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik, és ezzel ok-okozati összefüggésben sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljárásához való jogát.

Magyarország jogállami jellegét deklaráló B) cikk (1) bekezdése nem tartalmaz alaptörvényben biztosított jogot, ugyanakkor a jogállamiság részét képező jogbiztonságból fakadó visszaható hatály tilalmát és a kellő felkészülési idő követelményét az Alkotmánybíróság az alanyi alapjogokhoz, illetve azok érvényesüléséhez közvetlenül kapcsolódó elvként ismeri el.

A jogbiztonság megköveteli, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek, továbbá a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzanak

A jogbiztonság teremti meg a lehetőséget a jogalanyoknak arra, hogy magatartásukat ténylegesen a jog előírásaihoz tudják igazítani

Jelen ügy indítványozóját a szabályok változása azért érinti hátrányosan, mert a Btk. 93. § (4) bekezdése kizárja a többszörös összbüntetésbe foglalás lehetőségét. Ezért az indítványozó összbüntetési kérelmét az eljáró bíróság elutasította. Az indítványozónak az így megvalósuló joghátrány következtében súlyosabb büntetést kell kiállnia, mintha esetében a régi Btk. rendelkezései alapján sor került volna összbüntetés megállapítására.

Álláspontja szerint a támadott jogszabályi rendelkezés azért ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, mert visszaható hatályú jogalkalmazást tesz lehetővé.

Ezen felül előadta, hogy a Btk. 3. §-át az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való joggal és a személyes szabadsághoz való jogot érintően az Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdésében rögzített követelménnyel is ellentétben állónak tartja. Ismételtén rámutatott, hogy az elítélt büntetésének a tartama nem múlhat azon, hogy az ügyében eljáró hatóságok mennyi idő alatt folytatják le vele szemben a büntetőeljárást és mikor hozzák meg a jogerős döntést. Az ilyen megoldás álláspontja szerint sérti az emberi méltóságot. Ebből pedig azt a következtetést vonta le, hogy a támadott jogszabályhely az emberi méltóságot és a személyes szabadságot sértő megoldást rögzít. Ilyen módon pedig az ügyében hozott döntések az említett alapjogai sérelméhez vezettek.

Meghatalmazás csatolom

Szombathely, 2019. szeptember 4.

